



Bildning, utbildning och delaktighet

– folkbildningspolitik i en ny tid

Folkbildningen i Värmland

Folkhögskolor

- Geijerskolan
- Ingesunds folkhögskola
- Klarälvdalens folkhögskola
- Kristinehamns folkhögskola
- Kyrkeruds folkhögskola
- Molkoms folkhögskola

Studieförbund

- ABF
- Bilda
- Folkuniversitetet
- Medborgarskolan
- NBV
- Sensus
- Studieförbundet
- Studieförbundet Vuxenskolan

Fördelning av Statsbidrag inom Folkbildningen

- **Staten beslutar om anslaget**
Riksdagen fastställer det årliga statsanslaget till folkbildningen i statsbudgeten.
Staten bestämmer anslagsfördelningen mellan folkhögskolorna och studieförbunden.
- **Folkbildningsrådet ansvarar för vidarefördelning**
Folkbildningsrådet fördelar medlen vidare inom respektive kategori.
Folkbildningsrådet sätter upp villkor och regler för hur statsbidraget ska användas och följer upp att dessa efterlevs.
- **Kontroll och uppföljning**
Folkbildningsrådet följer upp hur statsbidraget används och rapporterar till staten.

Uppdraget

Förslag från utredningen ska syfta till att säkerställa en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll samt ge folkbildningen de bästa förutsättningar att verka framöver.

Utvidgat uppdrag

- föreslå hur kontroll och granskning av användningen av statsbidraget kan stärkas på alla nivåer inom folkbildningen.
- föreslå villkor för återbetalning av statsbidrag som inte används.

Utredningens förslagspunkter

1. Ändrad målstruktur: nya mål, delmål, syfte och indikatorer
2. Utvecklad modell för styrningen av statsbidraget
3. Ny modell för uppföljning och utvärdering
4. Stärkt kontroll och ökad transparens
5. Riksrevisionen ska genomföra revision av Folkbildningsrådet och SISU Idrottsutbildarna
6. Återbetalning och oförbrukade medel

1. Ändrad målstruktur

Övergripande mål:

Höjd bildningsnivå, höjd utbildningsnivå och ökad delaktighet i samhället

4 delmål:

- Att fler människor breddar och fördjupar sina kunskaper och når nya insikter.
- Att fler människor intresserar sig för kulturell utbildning och bildning samt att delaktigheten i kulturlivet ökar och breddas.
- Att fler människor får nya och återkommande möjligheter att gå vidare i arbetsliv och studier.
- Att folkbildningens verksamhet bidrar till ökad sammanhållning och gemenskap genom att nya målgrupper nås och att personer med olika bakgrund och förutsättningar möts i folkbildande sammanhang.

Indikatorer

- Region Värmland avstyrker förslaget om indikatorer i dess nuvarande form
- Kvantitativa indikatorer missar kvalitativa aspekter.
- Delmålen saknar ibland koppling till indikatorer.
- Flexibilitet saknas – indikatorerna bör kunna justeras.

2. Utvecklad modell för styrning

- Huvudförslaget att självförvaltningsmodellen behålls så att Folkbildningsrådet och SISU Idrottsutbildarna har kvar sina uppdrag att fördela statsbidrag till studieförbund och folkhögskolor i myndighets ställe.
- Kompletteras med modifiering av uppföljning och utvärdering, kontroll och transparens samt revision.
- Alternativ att inte ändra något eller att MUCF tar över.

Vad är självförvaltningsmodellen?

Princip: Folkbildningens aktörer ansvarar för fördelning och uppföljning av statsbidrag.

- Staten sätter mål och riktlinjer, men styr inte detaljinhållet.
- Modellen värnar folkbildningens frihet och särart.

3. Ny modell för uppföljning och utvärdering

- Myndigheten för kulturanalys ska få ett samlat ansvar för analys och utvärdering av folkbildningen i förhållande till de folkbildningspolitiska målen.
- Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) ska utvärdera effekter av statsbidragsfinansierad folkbildningsverksamhet vid folkhögskolor.
- Centrum för idrottsforskning ska ansvara för uppföljning och utvärdering av det statsbidrag till folkbildningen som SISU Idrottsutbildarna hanterar.

4. Stärkt kontroll och ökad transparens

- Bidragsförordningen kompletteras med följande krav:
 - Bidragsmottagare ska ha en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt.
 - Bidragsmottagare ska lämna en särskild redovisning för vilka [...] samverkansparter som under föregående verksamhetsår har deltagit i den statsbidragsfinansierade folkbildningsverksamheten. Av redovisningen ska framgå hur den samverkande verksamheten har bidragit till att främja det övergripande målet för folkbildningspolitiken.

5. Nytt uppdrag till Riksrevisionen

- Utredningen föreslår att Riksrevisionen genom årlig revision ska granska Folkbildningsrådet och SISU Idrottsutbildarna.
- Kompletteras med ändring i förordning att FBR och SISU ska följa bestämmelserna i FÅB och lämna kopior av årsredovisningen till Riksrevisionen.
- Till detta hör att de som tagit emot statsbidrag från FBR och SISU ska lämna uppgifter till bidragsgivarna för deras rapportering till Riksrevisionen.

6. Återtag och oförbrukade medel

- Återbetalade medel ska i vissa fall betalas tillbaka till staten och inte stanna hos FBR eller SISU för omfördelning om det sammanlagt överskrider vissa beloppsgränser.
- Inga skarpa förslag om oförbrukade medel, MEN...
- ...OM bestämmelse att oförbrukade medel ska återbetalas införs, föreslår utredningen att de ska gå tillbaka till FBR och SISU Idrottsutbildarna för omfördelning, och inte ska ingå i det som ska betalas tillbaka till staten.